

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

“Хөвсгөл Ус суваг” ХХК -ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, тодруулгад хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын хураангуй тайлан.

Аудитын код: ХӨА-2025/015/НА-СТА-ОНӨҮГ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг
2025 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр

Утас: 99089116 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Б.Давааням

Утас: 92113932 Цахим хаяг: davaanyamb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsগুল@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025. 03. 14 № 1/294
танай _____ -ны № _____ -т

“ХӨВСГӨЛ УС СУВАГ” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРЛЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ч. БАТСҮХ
ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу “Хөвсгөл Ус суваг” ХХК-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ бүх материаллаг талаар нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлангийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орон нутгын өмчийн газрын даргын А/66-р тушаалаар 288.0 сая төгрөгийн гинжит трактор, Аймгийн ИТХ-ын 07-р тогтоолоор 1,3,4,5-р хорооны 1,000м 908.7 сая төгрөгийн цэвэр бохир усны шугам сүлжээг, 08-р тогтоолоор 69.3 сая төгрөгийн Ухаалаг худгийг орлогод авч үндсэн хөрөнгийг нэмэгдүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй

Тус байгууллага нь Зорилтод түвшний орлогын төлөвлөгөөг 21.3 сая төгрөгөөр дутуу бүрдүүлсэн, 0.8 сая төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан, 128.9 сая төгрөгийн өр төлбөр үүсгэсэн, ахмадын сан байгуулж ажиллаагүй, НБББББ боловсруулж мөрдөөгүй, дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй зэрэг зөрчил илэрсэн.

Бусад асуудлын хэсэг

“Хөвсгөл Ус Суваг” ХХК нь тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд усан хангамжийн эх үүсвэрийн 5 худаг, цэвэр усны II өргөлтийн насос станц цэвэр усны төв болон салбар 52.1 км шугам сүлжээ, бохир усны төв болон салбар 44.7 км шугам сүлжээгээр дамжуулан төсөвт болон аж ахуйн нэгжийн 317 байгууллага, 57 орон сууцны 2599 айл өрх, хувийн сууцтай 534 /гэр хорооллын/ айл өрхийг цэвэр усаар хангаж, бохир усыг татан зайлуулах үйлчилгээг үзүүлж байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөгөөр

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	19,857,477.74	17,186,741.37
1.1.2	Дансны авлага	266,052,280.15	174,840,352.96
1.1.3	Татвар, НДШ – ийн авлага	0.00	70,027.47
1.1.6	Бараа материал	531,587,284.80	465,673,716.34
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	93,831,636.37	0.00
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	911,328,679.06	657,770,838.14
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	5,011,058,057.76	17,055,096,272.84
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	3,634,328,678.82	3,626,440,681.80
1.2.9	Дуусаагүй барилга	9,475,600,265.45	0.00
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	18,120,987,002.03	20,681,536,954.64
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	19,032,315,681.09	21,339,307,792.78
2.1.1.1	Дансны өглөг	17,419,712.01	81,293,027.46
2.1.1.3	Татварын өр	88,402,306.66	74,451,756.26
2.1.1.6	Хүүний өглөг	544,149,712.46	544,149,712.46
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	0.00	4,000,000.00
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	572,063.12	632,662.12
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	650,543,794.25	704,527,158.30
2.1.2.1	Урт хугацаат зээл	11,352,891,846.29	12,765,185,465.58
2.1.2.6	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	11,352,891,846.29	12,765,185,465.58
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	12,003,435,640.54	13,469,712,623.88
2.3	Эздийн өмч	2,245,880,669.67	2,245,880,669.67
2.3.1	төрийн	2,245,880,669.67	2,245,880,669.67
2.3.6	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	657,840,694.47	657,840,694.47
2.3.8	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	5,834,858,652.54	6,986,308,416.24
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	-1,709,699,976.13	-2,020,434,611.48
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	7,028,880,040.55	7,869,595,168.90
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	19,032,315,681.09	21,339,307,792.78

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Төгрөгөөр

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	3,570,473,896.95	4,080,103,422.07
2	Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг	3,452,682,123.41	4,047,455,879.55
3	Нийт ашиг (алдагдал)	117,791,773.54	32,647,542.52
4	Түрээсийн орлого	0.00	0.00
5	Хүүгийн орлого	0.00	0.00
6	Ногдол ашгийн орлого	0.00	0.00
7	Эрхийн шимтгэлийн орлого	0.00	0.00
8	Бусад орлого	0.00	0.00
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал	0.00	0.00
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	285,868,500.98	347,428,104.10
11	Санхүүгийн зардал	0.00	0.00
12	Бусад зардал	0.00	0.00
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	0.00	0.00
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	0.00	0.00

15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	0.00	0.00
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)	0.00	0.00
17	Бусад ашиг (алдагдал)	0.00	0.00
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	-168,076,727.44	-314,780,561.58
19	Орлогын татварын зардал	0.00	0.00
20	Ердийн үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)	-168,076,727.44	-314,780,561.58
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)	0.00	0.00
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-168,076,727.44	-314,780,561.58
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00
23.1	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	0.00	0.00
23.2	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00
23.3	Бусад олз (гарз)	0.00	0.00
24	Нийт дэлгэрэнгүй орлогын дүн	-168,076,727.44	-314,780,561.58
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	0.00	0.00

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөгөөр

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
1.1	Мөнгөн орлогын дүн	3,821,516,828.44	4,673,535,513.84
1.1.1	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	3,782,042,205.32	4,178,036,016.62
1.1.6	Бусад мөнгөн орлого	39,474,623.12	495,499,497.22
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	3,969,469,981.88	4,674,206,250.21
1.2.1	Ажиллагчдад төлсөн	1,569,966,165.60	1,773,132,309.73
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	481,861,452.47	497,551,318.65
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	504,908,461.89	582,238,871.45
1.2.4	Ашиглалтын зардал төлсөн	768,982,295.60	918,623,123.50
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	178,243,336.97	146,563,517.00
1.2.7	Татварын байгууллагад төлсөн	244,278,264.09	523,418,311.15
1.2.8	Даатгалын төлбөрт төлсөн	5,500,000.00	8,041,600.00
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	215,730,005.26	224,637,198.73
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-147,953,153.44	-670,736.37
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн	10,996,700.00	2,000,000.00
2.2.1	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	10,996,700.00	2,000,000.00
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-10,996,700.00	-2,000,000.00
4.1	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-158,949,853.44	-2,670,736.37
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	178,807,331.18	19,857,477.74
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	19,857,477.74	17,186,741.37

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөгөөр

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	2,245,880,669.67	657,840,694.47	5,831,314,136.04	(1,518,383,418.95)	7,216,652,081.23
3	Залруулсан үлдэгдэл	2,245,880,669.67	657,840,694.47	5,831,314,136.04	(1,518,383,418.95)	7,216,652,081.23
4	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	(191,316,635.09)	(191,316,635.09)
6	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	3,544,516.50	-	3,544,516.50
9	2023 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	2,245,880,669.67	657,840,694.47	5,834,858,652.54	(1,709,700,054.04)	7,028,879,962.64
10	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	4,046,004.14	4,046,004.14
11	Залруулсан үлдэгдэл	2,245,880,669.67	657,840,694.47	5,834,858,652.54	(1,705,654,049.90)	7,032,925,966.78
12	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	(314,780,561.58)	(314,780,561.58)
14	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	1,151,449,763.70	-	1,151,449,763.70
17	2024 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	2,245,880,669.67	657,840,694.47	6,986,308,416.24	(2,020,434,611.48)	7,869,595,168.90

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

Мянган төгрөгөөр

№	Үзүүлэлт	2024 оны төлөвлөгөө	2024 оны гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Цалин	2,228,125.5	2,066,672.5	161,453.0	92.8
2	НДШ	278,515.7	262,651.0	15,864.7	94.3
3	Албан томилолт	9,940.0	6,121.3	3,818.8	61.6
4	Шуудан холбоо, хэвлэл захиалга	13,377.0	11,416.5	1,960.5	85.3
5	Бичиг хэрэг	5,654.2	6,531.7	(877.5)	115.5
6	Зар сурталчилгаа	1,000.0	302.4	697.6	30.2
7	Хөдөлмөр хамгаалал	42,515.1	37,469.9	5,045.2	88.1
8	Нормын сүү	36,330.0	32,172.9	4,157.1	88.6
9	ХХХувцас, хэрэгсэл/ өвөл, зуны /	43,856.1	35,891.5	7,964.6	81.8
10	Түлш шатахуун	181,824.3	175,597.6	6,226.7	96.6
11	Сургалт	17,487.4	10,012.4	7,475.0	57.3
12	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл	539,386.1	676,624.9	(137,238.8)	125.4
13	Ариутгал цэвэрлэгээ	24,726.4	20,577.5	4,148.9	83.2
14	Шинжилгээ	6,456.1	6,421.9	34.2	99.5
15	Цэвэрлэх байгууламжийн химийн бодис	8,713.1	8,636.4	76.7	99.1
16	Цахилгааны сэлбэг	13,151.2	17,236.6	(4,085.4)	131.1
17	Сантехникийн сэлбэг, багаж хэрэгсэл	34,362.5	38,241.8	(3,879.3)	111.3
18	УХЦБ салбарын урсгал засвар	14,624.0	16,853.3	(2,229.3)	115.2
19	ДХХУсны салбарын засвар	10,036.0	13,954.8	(3,918.8)	139.0
20	ГХУХ салбарын урсгал засвар	9,605.5	9,112.8	492.7	94.9
21	ЦХАТУ-ний салбарын урс засвар	400.5	139.6	260.9	34.9
22	Машин механизмын сэлбэг	22,357.0	18,207.1	4,149.9	81.4
23	цахилгаан	361,553.5	371,804.5	(10,251.0)	102.8
24	халаалт	45,696.5	45,696.5	-	100.0
25	түлээ	19,976.9	28,887.0	(8,910.1)	144.6
26	нүүрс	307,800.0	308,574.3	(774.3)	100.3
27	НСАХ шагнал	29,000.0	16,409.1	12,590.9	56.6
28	Хөрөнгийн даатгал	5,500.0	5,500.0	-	100.0
29	Жолоочийн хариуцлагын даатгал	1,024.9	2,541.6	(1,516.7)	248.0
30	Газар ус ашигласны төлбөр	2,200.0	2,200.0	-	100.0
31	Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар	39,691.7	36,591.4	3,100.3	92.2
32	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,206.1	1,060.2	145.9	87.9
33	Газрын төлбөр	8,885.4	8,885.4	-	100.0
34	Гадны байгууллагын хөлс	38,317.0	38,654.8	(337.8)	100.9
35	ТУЗ-ын зардал	43,039.2	42,017.1	1,022.1	97.6
36	Тусламж, тэтгэмж бусад зардал	89,929.5	84,069.6	5,859.9	93.5
Зардал		4,536,264.4	4,463,737.9	72,526.5	98.4
Орлого		3,666,279.2	3,644,934.5	21,344.7	99.4
Ашиг ,алдагдал		(869,985.2)	(818,803.4)	(51,181.8)	94.1
Улсын татаас		467,077.4	504,022.8	(36,945.4)	107.9
Татаасны дараах ашиг ,алдагдал		(402,907.8)	(314,780.6)	(88,127.2)	78.1

АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 151.1 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс 0.8 сая төгрөгийн зөрчлийг аудитын хугацаанд залруулж төсвийг хохиролгүй болгож, 150.3 сая төгрөгийн зөрчлийг цаашид давтан гаргахгүй байх 6 зөвлөмж өгсөн.

Аудитаар Нягтлан бодох бүртгэл тайлагналтай холбоотой 1,475.0 сая төгрөгийн 2 алдаа илэрснийг аудитын явцад залруулсан.

Төлбөрийн акт

Илрүүлэлт: Тус байгууллагын төсвөөс 0.8 сая төгрөгийн архи, согтууруулах ундаа, бэлтгэж төсвийг хэмнэлтгүй, үр ашиггүй, зориулалт бусаар, зарцуулсан байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.7-д "байгууллагын төсвөөр согтууруулах

ундаа худалдан авах"-гүй байх гэсэн заалттай нийцээгүй, Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Аудитын хугацаанд зориулалт бусаар зарцуулсан 0.8 сая төгрөгийг Төрийн сангийн Хө.Бусад нэр заагдаагүй орлого 100170000955 тоот дансанд тушааж төсөвт учирсан хохирлыг бүрэн барагдуулсан.

Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Дотоод хяналт хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд Дотоод хяналтын төлөвлөгөө тайлан боловсруулаагүй, хяналт хэрэгжүүлээгүй байна. Энэ нь Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолоор баталсан "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам"-тай нийцээгүй "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Дотоод хяналтын төлөвлөгөө боловсруулан батлуулж, дотоод хяналтыг үр дүнтэй зохион байгуулж ажиллах.

2. Орлогын төлөвлөгөөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Зорилтод түвшний орлогыг нийт 21.3 сая төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэн нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн Захирал дараахь эрх, үүрэгтэй: 3/"үйлдвэрийн газрын үйлдвэрлэл, санхүүгийн төлөвлөгөө боловсруулж, зохих байгууллагаар батлуулан биелэлтийг хангах" гэсэн заалттай нийцээгүй бөгөөд "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдэлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Орлогын төлөвлөгөөг бүрэн биелүүлж, компанийн ашигт ажиллагааг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авч ажиллах.

3. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тус байгууллага нь ахмадын сан байгуулж ажиллаагүй байна. Энэ нь Ахмад настны тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.7 "Энэ хуулийн 14.6-д заасан арга хэмжээнд зориулан аж ахуйн нэгж, байгууллага өөрийн төсөв, үйл ажиллагааны орлогоосоо төсвийн байгууллага тухайн жилийн төсөвт тусган цалингийн нийт сангийн гурав хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр "Ахмадын сан" байгуулах бөгөөд Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журмыг Засгийн газар батална" заалттай нийцэхгүй, "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ахмад настны тухай Ахмад настны тухай хуульд заасны дагуу Ахмадын сан байгуулж ажиллах.

4. Өр төлбөртэй холбоотой асуудал.

Илрүүлэлт: Тайлант онд дансны өглөг 81.3 сая төгрөг, татварын өглөг 47.0 сая төгрөг, бусад богино хугацаат 0.6 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8."төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 71 дүгээр зүйлийн 8/ "өр, авлагыг барагдуулах арга хэмжээ авч үлдэгдлийг тооцсон байх" гэсэн заалт болон "Эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Өр төлбөрийг барагдуулж, өр төлбөр үүсгэхгүй ажиллах.

5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигтэй холбоотой асуудал.

Илрүүлэлт: "Хөвсгөл Ус Суваг" ХХК нь байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиггүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2.Аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулан мөрдөж ажиллах.

6. Үнэ тарифтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Малын гаралтай түүхий эд боловсруулах үйлдвэрүүдийн зөөврийн бохир ус татан зайлуулах үнэ тарифыг шинэчлэн тогтоохдоо Зохицуулах хороонд санал хүргүүлж батлуулалгүй “Хөвсгөл Ус Суваг” ХХК-ийн ТУЗ-ийн 2024.07.26-ны өдрийн 11 дүгээр тогтоолоор үнэ тарифыг шинэчлэн тогтоосон нь хууль эрх зүйн үндэслэлгүй байна. Энэ нь Хот, суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.6.үйлчилгээний тарифын хэмжээ тогтоох саналыг боловсруулж, Зохицуулах хороогоор батлуулж, мөрдөх гэсэн заалттай нийцээгүй бөгөөд нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Үнэ тарифт өөрчлөлт оруулахдаа эрх бүхий байгууллагад санал хүргүүлж шийдвэрлүүлэн мөрдөж ажиллах.

АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс	
							Залруулсан	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
НББ-ийн тооцооллын алдаа	2	1,475,027.7			2	1,475,027.7	2	1,475,027.7
Зориулалт бус зарцуулалт хийсэн	1	826.1			1	826.1	1	826.1
Дүн	3	1,475,853.8			3	1,475,853.8	3	1,475,853.8

Хүснэгт №-6. Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Зорилтод түвшний орлогыг дутуу төвлөрүүлсэн	1	21,344.7					1	21,344.7
Өр төлбөр үүсгэсэн	1	128,915.8					1	128,915.8
Дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй	1						1	
НБББББ боловсруулж мөрдөөгүй	1						1	
Ахмадын сан байгуулаагүй	1						1	
Үнэ тарифыг нэмэгдүүлэн тогтоосон	1						1	
Дүн	6	150,260.5					6	150,260.5